

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030»

(2022/C 301/11)

Εισηγητής:

ο κ. Joan CALABUIG RULL (ES/PES), υπουργός Ευρωπαϊκής Ένωσης και Εξωτερικών Υποθέσεων της Αυτόνομης Κυβέρνησης της Βαλένθιας

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ),

Γενικές παρατηρήσεις

1. επικροτεί το γεγονός ότι με τη δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίζεται ένα πλαίσιο πολιτικής για τη διαχείριση και την προστασία των ευρωπαϊκών δασών, με σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, τη διασφάλιση των μέσων διαβίωσης, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, και τη συμβολή σε μια δασική βιοοικονομία που θα υποστηρίζεται από τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, ένα πολυλειτουργικό εργαλείο βασισμένο στη φύση· όλα αυτά, με συνδυασμό κανονιστικών και δημοσιονομικών μέτρων σε ένα σχέδιο έως το 2030·
2. πιστεύει ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030, που αντικαθιστά τη δασική στρατηγική που εγκρίθηκε το 2013 ⁽¹⁾ και αξιολογήθηκε το 2018 ⁽²⁾, θεσπίζει ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας για θέματα δασών, τονίζοντας τον καθοριστικό ρόλο της βιώσιμης διαχείρισης των δασών στην εξασφάλιση της ευεξίας και της συντήρησης των πολιτών και στη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων που είναι ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή·
3. κρίνει θετικά την αξιολόγηση και διόρθωση ορισμένων μεμονωμένων δασικών πρακτικών σε συγκεκριμένες περιοχές, προκειμένου να διαφυλαχθεί η βιοποικιλότητα, αλλά και η ποιότητα των εδαφών και των υδάτων και η ανθεκτικότητα σε διαταραχές οφειλόμενες στην κλιματική αλλαγή (καταπόνηση υδάτινων πόρων, τυφώνες και χιόνια, παράσιτα και δασικές πυρκαγιές)·
4. αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο των οικοσυστημάτων των δασών στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽³⁾, στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα ⁽⁴⁾, στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα ⁽⁵⁾ και στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 ⁽⁶⁾, τονίζει δε ότι οι διάφοροι δασικοί τομείς —συμπεριλαμβανομένων όσων αποκομίζουν μη εξορυκτικά οφέλη από τα δάση — μπορούν και οφείλουν να συντελέσουν σε μια βιώσιμη κυκλική βιοοικονομία, κλιματικά ουδέτερη και κοινωνικοοικονομικά ανταγωνιστική·
5. σημειώνει ότι ο δασικός τομέας έχει εξαιρεθεί από την πρώτη έκθεση της Πλατφόρμας εμπειρογνομώνων για τα περιβαλλοντικά κριτήρια της ευρωπαϊκής ταξινόμησης, καθότι το δάσος είναι ένας ευαίσθητος τομέας στον οποίο είναι δύσκολο να βρεθεί ισορροπία μεταξύ των διαφορετικών αναγκών και συμφερόντων των ενδιαφερομένων. Επισημαίνει επίσης ότι η γνώμη των εμπειρογνομώνων δεν είναι δεσμευτική για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
6. καλεί την Επιτροπή να ενεργήσει κατά τρόπο ισορροπημένο, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά ισότιμο όσον αφορά αφενός τους στόχους για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα και αφετέρου τους στόχους της δασικής βιοοικονομίας, έναν από τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
7. τονίζει ότι τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές με αρμοδιότητες επί των δασών έχουν αναπτύξει και εφαρμόσει εθνικές και/ή περιφερειακές στρατηγικές, πολιτικές, προγράμματα και μηχανισμούς βιώσιμης διαχείρισης των δασών· ως εκ τούτου, επισημαίνει την ανάγκη συνεργασίας και εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ κρατών μελών, Επιτροπής, ενδιαφερόμενων μερών και κοινωνίας των πολιτών των δασικών περιοχών·

⁽¹⁾ COM(2013) 659 final.⁽²⁾ COM(2018) 811 final.⁽³⁾ Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el.⁽⁴⁾ COM(2020) 788 final.⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).⁽⁶⁾ COM/2020/380 final

8. επισημαίνει ότι τα δάση αποφέρουν πολλαπλά οφέλη στην κοινωνία γενικότερα, μέσω μιας μεγάλης ποικιλίας υπηρεσιών οικοσυστήματος, που περιλαμβάνουν μη εξορυκτικές υπηρεσίες, και ως εκ τούτου οι αποφάσεις που αφορούν τα δάση είναι σημαντικές για ένα ευρύ φάσμα πολιτών και διαχειριστών δασών·

Η ανάγκη ενίσχυσης του διαλόγου με τους φορείς του δασικού τομέα, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή

9. θεωρεί ότι ο καθορισμός ενός πλαισίου και κοινών στόχων σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πολύ θετικός, αλλά ζητεί να αποφευχθεί οποιαδήποτε αποδυνάμωση της επικουρικότητας και του ρόλου των κρατών μελών σε αυτόν τον τομέα, λόγω της ποικιλομορφίας των δασών στην Ευρώπη, και να υιοθετηθεί μια καταλληλότερη περιφερειακή προσέγγιση. Η ΕτΠ συμμερίζεται επίσης την άποψη ότι, αν και οι Συνθήκες δεν περιλαμβάνουν τη δασική πολιτική στις ρητές αρμοδιότητες της ΕΕ, αυτή διαθέτει ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων σε συναφή θέματα, οι οποίες έχουν ασκηθεί σε νομοθετήματα που διαλαμβάνουν δασικά ζητήματα·

10. επισημαίνει επίσης ότι η διαχείριση των δασών έχει σημαντική επίδραση, ιδίως στις αραιοκατοικημένες και στις απόκεντρες περιοχές, όπου η δασοκομία αποτελεί βασική πηγή βιοπορισμού·

11. συνιστά την ενίσχυση της επικοινωνίας, του διαλόγου και της συμμετοχής των κρατών μελών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών (δημόσιοι και ιδιώτες ιδιοκτήτες γης, επαγγελματικές ενώσεις, επιχειρήσεις του δασοκομικού τομέα, εμπειρογνώμονες για τη διατήρηση της φύσης, ερευνητές συμπεριλαμβανομένων των κλιματολόγων κ.λπ.) στην προετοιμασία των εγγράφων, δεδομένου ότι θεωρούμε πως η προκαταρκτική συζήτηση υπήρξε περιορισμένη και πως υπάρχει περιθώριο βελτίωσης στο πλαίσιο των υφιστάμενων φορέων συμμετοχής, όπως έγινε και σε προηγούμενες στρατηγικές, προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση όλων των ενδιαφερόμενων μερών ως προς την αξιοποίηση των δασών μας. Αντιθέτως, παρουσιάστηκε ένα τελικό έγγραφο με το επιχείρημα ότι μεγάλο μέρος του περιεχομένου του περιλαμβανόταν ήδη στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα·

12. συνιστά οι ενδιαφερόμενοι φορείς που επηρεάζονται ιδιαίτερος από τα μέτρα που προβλέπονται από τη Δασική Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τοπικές και περιφερειακές αρχές, κοινωνία των πολιτών και επιχειρήσεις) να οφείλουν να συμμετέχουν στην εφαρμογή τους, με αποφυγή περιττού διοικητικού φόρτου, ιδίως για τους ιδιοκτήτες και τις επιχειρήσεις, αλλά και για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

Η ανάγκη επίτευξης συναίνεσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

13. εκφράζει τη δυσανεξία της για την έλλειψη πολιτικής συναίνεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), δεδομένου ότι κατά το διάστημα των τελευταίων εβδομάδων/μηνών διαπιστώθηκε αύξηση των επικρίσεων κατά της δασικής στρατηγικής της ΕΕ όπως αυτή διατυπώνεται επί του παρόντος, με δηλώσεις κοινοτικών οργάνων όπως η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή [Γνωμοδότηση σχετικά με τη νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030 (NAT/831) (?)], διάφορων εθνικών και περιφερειακών κυβερνήσεων, αλλά και των πολιτικών κομμάτων που τις υποστηρίζουν, ευρωβουλευτών διάφορων πολιτικών ομάδων και εκπροσώπων του δασικού τομέα (σύλλογοι δημόσιων και ιδιωτών ιδιοκτητών δασών, δασικές υπηρεσίες τοπικών και περιφερειακών αρχών, εργοδοτικές οργανώσεις, εθνικές και περιφερειακές τομεακές πλατφόρμες)·

14. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν τηρούνται τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, υπό γερμανική Προεδρία, σχετικά με την περαιτέρω μελλοντική συνεργασία στην ΕΕ, καθώς προτείνεται μια προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση, χωρίς να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι υφιστάμενες δομές (π.χ. περιφερειακές/εθνικές δασικές απογραφές), με αποκλειστικά μέτρα και προδιαγραφές της Επιτροπής, η οποία δεν έχει αρμοδιότητα επί της δασικής πολιτικής, και χωρίς επαρκή συμμετοχή της αρμόδιας συμβουλευτικής επιτροπής·

15. αναγνωρίζει τους γενικούς στόχους της δασικής στρατηγικής της ΕΕ για τη διασφάλιση ορθών πρακτικών διαχείρισης δασών στα κράτη μέλη, τους δήμους και τις περιφέρειες, αλλά εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των περιβαλλοντικών, των κοινωνικών και των οικονομικών λειτουργιών της διαχείρισης των δασών, ιδίως δε της προστασίας τους ως μορφής διαχείρισης, και τονίζει τη σημασία του σεβασμού και της διατήρησης της ποικιλομορφίας των δασών, των πρακτικών σχεδιασμού και βιώσιμης διαχείρισης των δασών, καθώς και των περιτρώπων χρόνων στα κράτη μέλη, τους δήμους και τις περιφέρειες·

(?) ΕΕ C 152 της 6.4.2022, σ. 169.

16. διαπιστώνει ότι, για τους βασικούς παράγοντες του τομέα της δασοκομίας (δημόσιοι και ιδιώτες ιδιοκτήτες, επαγγελματίες, επιχειρήσεις και μεγάλο μέρος της δασικής επιστημονικής κοινότητας), η προσέγγιση της δασικής στρατηγικής της ΕΕ δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις πραγματικές επιτόπιες συνθήκες, επισημαίνουν μάλιστα ότι οι πρακτικές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών προφανώς δεν οδεύουν προς τη σωστή κατεύθυνση και, ως εκ τούτου, πρέπει να αλλάξουν σημαντικά·

17. αναγνωρίζει ότι τα στοιχεία δείχνουν μείωση της βιοποικιλότητας σε ορισμένα εδάφη, καθώς και ανεπαρκή διατήρηση των οικοτόπων Natura 2000, λόγω και της έλλειψης κατάλληλου πλαισίου κινήτρων για τους διαχειριστές τους (τιμές, αμοιβή για εξωτερικά οφέλη, περιφερειακά προσαρμοσμένο και ορθολογικό κανονιστικό πλαίσιο), βασικές πτυχές τις οποίες θα πρέπει να προσεγγίσει η δασική στρατηγική της ΕΕ με κατανομή πρόσθετων πόρων από τους προϋπολογισμούς της ΕΕ και των κρατών μελών· ζητεί πιο στενή συνεργασία για την προώθηση μέτρων για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, με συμπεριληψη στόχων για την αποκατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων που έχουν υποστεί ζημία·

18. θεωρεί ότι η πολυλειτουργική δασοκομία αποτελεί εργαλείο της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, βαθιά ριζωμένο στη συντριπτική πλειονότητα των περιοχών, ιδίως σε όσες έχουν πληγεί περισσότερο από τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και ότι, σε γενικές γραμμές, οι ιδιοκτήτες και οι επαγγελματίες που διαχειρίζονται τα δάση είναι προσηλωμένοι στην προστασία της βιοποικιλότητας και των άλλων υπηρεσιών οικοσυστήματος στα δάση, στη μείωση της επικινδυνότητας και των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών, ενώ παράλληλα εργάζονται για να τα καταστήσουν ανθεκτικότερα, ζωντανά και αναπτυσσόμενα, γεγονός που τους καθιστά ενεργούς συνεισφέροντες στις τοπικές οικονομίες και στα μέσα βιοπορισμού στις αγροτικές περιοχές·

19. συνιστά μια πολύ πιο συστημική προσέγγιση, η οποία θα ενσωματώνει την ποικιλομορφία και την πολυπλοκότητα της βιώσιμης διαχείρισης των δασών με δείκτες πέραν του λόγου υλοτομίας και αύξησης των δασών, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και τις πραγματικές συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι ιδιοκτήτες, οι επαγγελματίες, οι δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και τα επιτεύγματα της βιώσιμης ανάπτυξης που έχει επιτύχει ο ευρωπαϊκός δασικός τομέας· πιστεύει ότι η προστασία των δασών σε ορισμένες περιοχές δεν μπορεί να διαχωριστεί από την παροχή υποστήριξης —συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής— για την ενεργό βιώσιμη διαχείριση με στόχο τη μεγιστοποίηση των θετικών εξωτερικών επιδράσεων των οικοσυστημικών υπηρεσιών και την αποφυγή της υποβάθμισης —και του περιβάλλοντος— εξαιτίας της εγκατάλειψης των δασικών εκτάσεων·

20. σε σχέση με τη βιοποικιλότητα, πρέπει να τονιστεί ότι, χάρη σε ορισμένες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, η ΕΕ διαθέτει παρθένα, τροπικά και υποτροπικά δάση, τα οποία συνιστούν μοναδικό εργαστήριο για επιστημονική έρευνα, ειδικευση και καινοτομία (π.χ. φαρμακευτική έρευνα και αξιοποίηση φυτικών εκχυλισμάτων). Η βιοποικιλότητα των περιφερειών αυτών αντιπροσωπεύει το 80 % περίπου της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας και διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην οικολογική ισορροπία του πλανήτη. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι οι θεματοφύλακες αυτού του ανεκτίμητου θησαυρού και πρέπει να επωφελούνται από κατάλληλη στήριξη για τη διαχείριση και τη διαφύλαξή του·

21. εκτιμά ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ —παρά το γεγονός ότι συνδέεται στενά με τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και, από την άποψη αυτή, μπορεί όντως να προσφέρει συνέπεια— θα έπρεπε να υιοθετήσει μια άλλη προσέγγιση, πιο συστημική και με λιγότερους αποκλεισμούς, ώστε να ευθυγραμμίσει αποτελεσματικά και με συνέπεια τις δράσεις της προς τους στόχους των κοινών πολιτικών για την οικολογική μετάβαση και την κλιματική αλλαγή, προκειμένου να καταστεί εφικτή η επίτευξη των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και αναπτυξιακών στόχων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων θέσεων εργασίας, πράγμα που θα προσέδιδε στη δασική στρατηγική την απολύτως αναγκαία συνέπεια μεταξύ των σχετικών πολιτικών της ΕΕ που επηρεάζουν τη βιώσιμη διαχείριση των δασών και θα έδινε ώθηση στις δυνατότητες που ενέχει ο τομέας των δασών για συμβολή και επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης που εδράζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία·

Απαιτείται εντονότερος οριζόντιος χαρακτήρας στις υπηρεσίες της Επιτροπής

22. θεωρεί θετικό το γεγονός ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ είναι αποτέλεσμα του κοινού έργου των ΓΔ AGRI, ENV και CLIMA, αλλά συνιστά να ενταχθούν οι διάφορες μονάδες της Επιτροπής που εργάζονται στον τομέα της δασοκομίας (ΓΔ GROW, ENER, REGIO), προκειμένου να περιληφθούν όλες οι κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές πτυχές και συνέπειες, με βάση μια συστημική και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση, διότι, εάν δεν συμβεί αυτό, η θεώρηση μπορεί να είναι ελλιπής και μερική·

23. συνιστά τον σαφή καθορισμό του ρόλου της Μόνιμης δασικής επιτροπής ως βασικού παράγοντα της δασικής στρατηγικής της ΕΕ, ώστε να εκφράζονται οι απόψεις του κλάδου και των άλλων βασικών ενδιαφερόμενων εταίρων, επιτρέποντας την ενεργό χρήση των δασών στις διάφορες περιοχές της ΕΕ·

24. συνιστά, επιπλέον, να εξεταστεί η μορφολογική διάσταση των εδαφών, ενώ είναι απαραίτητη τόσο η καινοτομία όσο και η επένδυση σε υποδομές για να διευκολυνθεί η διαχειριστική υποστήριξη και να καταστεί δυνατή η ψηφιοποίηση ώστε να εκσυγχρονιστούν οι δασικές αλυσίδες αξίας ως αντιστάθμισμα στα φαινόμενα εγκατάλειψης των πόρων και μείωσης του πληθυσμού, καθώς και ένα κατάλληλο σύστημα παροχής κινήτρων·

Ο ρόλος του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου

25. συνιστά να εξεταστεί η εδαφική διάσταση των δασών ως χρήση γης (43 % ανάπτυξη), καθώς τα δάση βρίσκονται σε μεγάλο βαθμό σε αραιοκατοικημένες περιοχές (ενδοχώρα: βουνά, ψυχρά κλίματα, πλημμυρικές εκτάσεις, φτωχά εδάφη), με ενσωμάτωση των πολιτικών διαχείρισης της γης και μείωσης του πληθυσμού των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

26. θεωρεί αναγκαία την αναγνώριση της αρχής της επικουρικότητας, αλλά και της συντρέχουσα αρμοδιότητας για τα δάση λόγω των διαφόρων νομοθεσιών προστασίας του περιβάλλοντος και του τοπίου που επηρεάζουν τη δασική πολιτική, με τη συνεκτίμηση των διαφόρων κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τα δάση, που θα περιλαμβάνουν τις δασοκομικές πρακτικές — αλλά δεν θα περιορίζονται σε αυτές—, καθώς και της ποικιλομορφίας των δασικών εκμεταλλεύσεων στα κράτη μέλη, λόγω της βιολογικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ποικιλομορφίας των δασών στις διάφορες περιοχές της ΕΕ·

27. τονίζει την ανάγκη οι κύριες πτυχές της δασικής στρατηγικής της ΕΕ να καθορίζουν συμφωνημένες σε ευρωπαϊκό επίπεδο αρχές, αλλά επισημαίνει ότι τα μέσα για την επίτευξη αυτών των στόχων πρέπει να αποφασίζονται σε επίπεδο κρατών μελών και να ενσωματώνονται στις πολιτικές και τις νομοθεσίες των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών με αρμοδιότητες στον τομέα των δασών, επισημαίνοντας ότι η βιώσιμη διαχείριση των δασών, η ανταγωνιστικότητα και η κερδοφορία του τομέα στο σύνολό του καθώς και η κατάλληλη συνοχή των πολιτικών αποτελούν τα εχέγγυα για την προστασία των δασών·

Η συμβατότητα μεταξύ των περιβαλλοντικών, των κοινωνικών και των οικονομικών λειτουργιών των δασών είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων της ΕΕ

28. θεωρεί ότι η σημασία όλου του φάσματος των δασικών προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει να λαμβάνεται επαρκώς υπόψη από τη δασική στρατηγική της ΕΕ και, ως εκ τούτου, η στρατηγική της βιοοικονομίας και η βιώσιμη διαχείριση των δασών πρέπει να εγγυώνται την ισορροπία μεταξύ των δασικών λειτουργιών, συμπεριλαμβανομένης της παροχής διαφόρων υπηρεσιών οικοσυστήματος. Εάν ευνοείται μία μόνο πτυχή, η ισορροπία διαταράσσεται·

29. υπογραμμίζει ότι ο δασικός τομέας (διαχείριση και αξιοποίηση, βιομηχανική μεταποίηση ξύλου και χαρτιού) προσέφερε το 2018 άμεση απασχόληση σε 2,1 εκατομμύρια άτομα στην ΕΕ, δημιουργώντας ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ύψους 109 855 εκατομμυρίων ευρώ· επιπλέον 1,2 εκατομμύρια άτομα απασχολήθηκαν στην κατασκευή ξύλινων επίπλων και στην εκτύπωση σε χαρτί, με δημιουργία ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ύψους 25 000 και 31 000 εκατομμυρίων ευρώ αντιστοίχως· το 2018, 397 000 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνταν σε δασικές βιομηχανίες, πράγμα που αντιπροσωπεύει το 15 % των μεταποιητικών επιχειρήσεων· σε όλα αυτά πρέπει να προστεθεί ότι η βιοενέργεια, οι κατασκευές από ξύλο και τα δασικά προϊόντα πλην ξυλείας παρείχαν 4 εκατομμύρια επιπλέον θέσεις εργασίας·

30. σημειώνει ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας, η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και η αύξηση των καταβροθών διοξειδίου του άνθρακα αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της δασικής στρατηγικής της ΕΕ, αλλά ότι η επακόλουθη έλλειψη συνοχής με τους κλιματικούς στόχους και τη βιώσιμη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη είναι ένα από τα πλέον προβληματικά σημεία·

31. επισημαίνει την κοινωνική διάσταση των δασών στην ΕΕ, καθώς το 60 % των δασικών εκτάσεων ανήκει σε περισσότερους από 16 εκατομμύρια ιδιώτες ιδιοκτήτες δασών, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων είναι μικροϊδιοκτήτες διάσπαρτοι σε όλες τις περιοχές, με μέσο όρο δεκατρία εκτάρια ανά ιδιοκτήτη·

32. υποστηρίζει ότι οι αρχές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών περιλαμβάνουν τη βιωσιμότητα υπό μια σφαιρική σκοπιά, δηλαδή την οικολογική, την οικονομική και την κοινωνική, και ότι, ως εκ τούτου, η βιώσιμη διαχείριση των δασών θα πρέπει να νοείται ως ο καλύτερος τρόπος διαχείρισης με παράλληλη διαφύλαξη ή διαφύλαξης με παράλληλη διαχείριση και, συνεπώς, ως ο τρόπος για την κατάργηση του υποτιθέμενου διπόλου διαφύλαξης-διαχείρισης, το οποίο έλκει την καταγωγή του μάλλον από τον πολιτικό λόγο παρά από την πραγματική πρακτική της επιτόπιας διαχείρισης·

33. παρατηρεί ότι τα δάση που ανήκουν στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές αντιπροσωπεύουν περίπου το 14 % (22 εκατομμύρια εκτάρια) της συνολικής δασικής έκτασης· οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές δεν είναι απλώς ιδιοκτήτες δασών, αλλά επίσης διαχειρίζονται και διευθύνουν την εφαρμογή της πολιτικής και του προϋπολογισμού για δασικά θέματα, επιβάλλουν τη νομοθεσία και παρέχουν στήριξη για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών στους ιδιώτες ιδιοκτήτες, οι οποίοι υπόκεινται πάντοτε στις δασικές πολιτικές που είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών, καθώς και σε πρωτοβουλίες της ΕΕ που απορρέουν από διάφορες τομεακές πολιτικές, επιχειρώντας πάντοτε να συμβιβάζουν τις περιβαλλοντικές, τις κοινωνικές και τις οικονομικές λειτουργίες των δασών·

34. σημειώνει ότι από τις συζητήσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία δημιουργείται ένα ψευδές δίπολο μεταξύ των περιβαλλοντικών και των κοινωνικοοικονομικών λειτουργιών των δασών, το οποίο οδηγεί σε στρεβλές συζητήσεις και αποπροσανατολίζει από τον θεμελιώδη στόχο που είναι η βιώσιμη ανάπτυξη: προστασία της υγείας των δασών μας μακροπρόθεσμα, ικανότητα αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης με ανθεκτικά οικοσυστήματα, βιώσιμη διαχείριση των πόρων και υπεύθυνη και αποτελεσματική επεξεργασία των προϊόντων τους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευημερία και ο τρόπος ζωής εκατομμυρίων ευρωπαίων πολιτών·

35. συνιστά να ενισχυθεί το περιεχόμενο της δασικής στρατηγικής της ΕΕ όσον αφορά ορισμένους περιβαλλοντικούς στόχους (νερό, έδαφος, τοπίο) και να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη σημαντική συμβολή των δασικών προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο βιομηχανικής διαχείρισης και επεξεργασίας με βιώσιμο τρόπο στη βιοοικονομία, βασικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα, είναι σημαντική η χρηματοδότηση τεχνολογικά καινοτόμων διαδικασιών προκειμένου να ενισχυθούν ιδίως οι επιχειρήσεις πρώτης επεξεργασίας, οι οποίες αποτελούν τον αδύναμο κρίκο του τομέα της ξυλείας παρότι διαθέτουν τις περισσότερες δυνατότητες βιώσιμης αξιοποίησης των τοπικών πόρων·

36. συνιστά να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στους ορισμούς και τα μέτρα της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση των κύκλων του νερού και της διατήρησης των εδαφών, ιδίως στα μεσογειακά και ορεινά οικοσυστήματα και επισημαίνει ότι απαιτείται ενίσχυση των δεικτών ώστε να βελτιωθεί η βιώσιμη διαχείριση των δασών, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την ικανότητά τους να παρέχουν υπηρεσίες οικοσυστήματος μακροπρόθεσμα·

37. συνιστά τον επαναπροσδιορισμό στόχων για να ενισχυθεί η προβολή στη διασφάλιση βιώσιμης ισορροπίας και συμβατότητας μεταξύ των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών λειτουργιών των δασών, με βάση τη βιώσιμη και πολυλειτουργική διαχείριση των δασών στις διάφορες δασικές περιοχές (αρκτικά, ηπειρωτικά, μεσογειακά, ορεινά, αστικά δάση), χωρίς να εγκαταλειφθούν η προστασία της βιοποικιλότητας και οι άλλες περιβαλλοντικές υπηρεσίες·

38. θεωρεί ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην προώθηση της ισότητας και της συμμετοχικότητας στον δασικό τομέα. Η νέα δασική στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει τη δικαιότερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τη νέα στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων του Μαρτίου 2020, ώστε ο δασικός τομέας να μπορέσει να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό του·

39. συνιστά να τονιστεί ο ρόλος των δασών στις πλέον απομακρυσμένες, ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, όπου το ποσοστό των δασικών εκτάσεων είναι υψηλότερο και όπου υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος μείωσης του πληθυσμού, και όπου, επιπλέον, οι αλυσίδες αξίας των δασών αποτελούν τις κύριες πηγές απασχόλησης και οικονομικής δραστηριότητας που συνδέεται με την αξιοποίηση και την πρώτη μεταποίηση των δασικών πόρων·

40. σημειώνει ότι ο ρόλος των δασών στην ανάπτυξη μιας κυκλικής βιοοικονομίας παρουσιάζεται υπό το πρίσμα μάλλον του κινδύνου παρά της ευκαιρίας και υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα βιολογικά προϊόντα στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων και προερχόμενων από ορυκτά υλικών, που αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους που έχει θέσει η Επιτροπή· εντούτοις, στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η αξιολόγηση του κύκλου ζωής των δασικών προϊόντων και να προκρίνεται η παραγωγή προϊόντων μακράς διάρκειας·

41. συνιστά την προώθηση της επεξεργασίας προϊόντων ξυλείας και δασικών προϊόντων πλην της ξυλείας σε τοπικό επίπεδο, με σκοπό να μειωθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον·

42. επικροτεί τη σύσταση της ομάδας πολιτών της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, με την οποία ζητείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αναδάσωση των δασών που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης ή καταστροφής και στη δασοφύτευση των περιοχών με υποβαθμισμένο έδαφος, καθώς και στην προώθηση πιο υπεύθυνων λύσεων για την καλύτερη αξιοποίηση της ξυλείας (*)·

43. συνιστά τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και των συνεργιών της δασικής στρατηγικής της ΕΕ με τη στρατηγική του 2012 για τη βιοοικονομία, η οποία αναθεωρήθηκε το 2018 (*), με ενσωμάτωση και προώθηση των δασικών προϊόντων, τόσο των προϊόντων ξυλείας (όχι μόνο ξυλεία κατασκευών, αλλά και βιοσύνθετα υλικά, βιοκαύσιμα, υλικά για βιοδιυλιστήρια και προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας για τη χημική βιομηχανία, τη βιομηχανία τροφίμων και τη βιομηχανία αρωμάτων-καλλυντικών) όσο και των δασικών προϊόντων πλην ξυλείας (φελλός, μανιτάρια, φρούτα του δάσους, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, ρητίνες),

(*) Σύσταση της ομάδας πολιτών της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.

(*) COM(2018) 673 final και SWD(2018) 431 final.

λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή τους στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ως καταβροθρών διοξειδίου του άνθρακα στον πλήρη κύκλο ζωής τους και το γεγονός ότι υποκαθιστούν άλλα υλικά με υψηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·

44. συνιστά τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και των συνεργειών με το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία του 2020⁽¹⁰⁾, που αποτελεί βασικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με την ανάδειξη της ανάκτησης και της ανακύκλωσης των δασικών προϊόντων σε όλες τις αλυσίδες επεξεργασίας και αξιοποίησης των αποβλήτων τους·

45. συνιστά να καθιερωθεί ένα σύστημα μεταφοράς ορθών πρακτικών από την πλειονότητα των επιχειρήσεων (βελτιστοποιημένη, ορθολογική και υπεύθυνη αξιοποίηση των πόρων, πιστοποίηση της αλυσίδας επιτήρησης, οικολογικός σχεδιασμός, ενεργειακή απόδοση, υλική ή ενεργειακή αξιοποίηση των αποβλήτων) στο σύνολο του δασικού βιομηχανικού κλάδου·

46. τονίζει το γεγονός ότι ο στόχος της δασικής στρατηγικής της ΕΕ οφείλει να αναγνωρίζει τη σημασία των δασών όχι μόνο ως καταβροθρών διοξειδίου του άνθρακα, αλλά και ως αποθέματος άνθρακα που θα μπορούσε να αυξηθεί ως σημαντικός παράγοντας συμβολής στον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050· τονίζει ότι ο αντίκτυπος της υποκατάστασης των δασικών προϊόντων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο πλήρους διάρκειας ζωής, προκειμένου να αναδειχθούν οι συνολικές δυνατότητες του δασικού τομέα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, όσο αυξάνεται η ηλικία των δασών τόσο μειώνεται η ικανότητά τους να λειτουργούν ως καθαρές καταβρόθρες απορρόφησης άνθρακα·

47. συνιστά την καθιέρωση σαφών ορισμών για τα δάση, με διάκριση τουλάχιστον των αδιατάρακτων δασών που δεν έχουν αποτελέσει ποτέ αντικείμενο διαχείρισης (0,7 % του συνόλου) από τα δάση που αποτέλεσαν αντικείμενο διαχείρισης στο παρελθόν και εγκαταλείφθηκαν ως προς τη διαχείρισή τους τις τελευταίες δεκαετίες, προκειμένου να προστατευθούν αποτελεσματικά τα αδιατάρακτα δάση, ιδίως σε ορισμένες περιοχές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, καθώς και να αναζωογονηθούν τα όρη όπου έχει εγκαταλειφθεί η διαχείριση, με τον επακόλουθο κίνδυνο δασικών πυρκαγιών, νόσων και παρασίτων·

48. θεωρεί ότι η βιοενέργεια θα πρέπει να θεωρείται ως ευκαιρία για την εφαρμογή μέτρων βιώσιμης διαχείρισης των δασών και ως ανανεώσιμη πηγή όσον αφορά τις διαδικασίες βιομηχανικής επεξεργασίας υποπροϊόντων και ανακύκλωσης, σύμφωνα με την οδηγία του 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές⁽¹¹⁾. Η βιοενέργεια είναι σημαντική για την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης και την ανεξαρτησία της από τα ορυκτά καύσιμα·

49. συνιστά την αναθεώρηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων των κριτηρίων βιωσιμότητας της βιοενέργειας ή των δασοκομικών δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι ορισμένα από τα προτεινόμενα μέτρα ενδέχεται να αυξήσουν τις επιβαρύνσεις για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, με την ιδιότητά τους ως ιδιοκτητών δασών και ως φορέων υπεύθυνων για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών σε πολλά κράτη μέλη, δεδομένου ότι οι περιορισμοί που σχετίζονται με την αυστηρή νομική προστασία του 10 % των δασών θα απαιτήσουν πολύ υψηλές αντισταθμίσεις, χωρίς σαφή χρηματοδοτική δέσμευση από την Επιτροπή. Θα πρέπει να εφαρμοστούν τα κριτήρια βιωσιμότητας της βιοενέργειας που προβλέπονται στην οδηγία του 2018 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

50. θεωρεί ότι ο κοινωνικοοικονομικός ρόλος του δασικού τομέα είναι σημαντικός για την αγροτική ανάπτυξη και τις τοπικές οικονομίες σε πολλές περιφέρειες, και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ δεν θέτει ως έναν από τους στόχους προτεραιότητας τη σαφή και αδιαμφισβήτητη ενίσχυση της χρήσης των δασικών πόρων ξυλείας και των δασικών προϊόντων πλην ξυλείας, καθώς και τη βιομηχανική επεξεργασία τους από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις (στη συντριπτική πλειονότητά τους πρόκειται για μικρομεσαίες επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε αγροτικές περιοχές), με βάση τη βιώσιμη διαχείριση των δασών και στο πλαίσιο της πράσινης βιοοικονομίας·

51. θεωρεί απαραίτητο η δασική στρατηγική της ΕΕ να προωθήσει και να ενισχύσει την κατάρτιση όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των δασών σε όλους τους χώρους, ιδίως στα σχολεία και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, αλλά και στις εκστρατείες ευαισθητοποίησης από τα μέσα ενημέρωσης, ούτως ώστε να αποτελέσει το μέσο για την αντιμετώπιση της έλλειψης γνώσεων των Ευρωπαίων πολιτών όσον αφορά την πρακτική της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και την τριπλή, οικολογική, οικονομική και κοινωνική, διάστασή της·

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 98 final.

⁽¹¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

52. θεωρεί ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει μια διεθνή διάσταση με στόχο την ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών και της απώλειας βιοποικιλότητας σε παγκόσμια κλίμακα, με αξιοποίηση, για τον σκοπό αυτόν, της εμπειρίας, της μεταφοράς γνώσεων και των ορθών πρακτικών βιώσιμης διαχείρισης των δασών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και στη συντριπτική πλειονότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· επικροτεί, εν προκειμένω, την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010⁽¹²⁾, με επιδίωξη τον περιορισμό των εισαγωγών πρώτων υλών που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών παγκοσμίως. Τονίζει δε ότι η πρόταση συνοδεύεται από πίνακα επικουρικότητας⁽¹³⁾, στον οποίο παρέχεται ουσιαστική ανάλυση των ζητημάτων επικουρικότητας·

Η ανάγκη επίτευξης συναίνεσης σε επιστημονικό και σε τεχνικό επίπεδο

53. συνιστά η δασική στρατηγική της ΕΕ να αναδείξει τις ορθές δασικές πρακτικές με καλά αποτελέσματα στα ευρωπαϊκά δάση κατά τις τελευταίες δεκαετίες (συνεχής ανάπτυξη των δασικών εκτάσεων, αύξηση των καταβοθρών διοξειδίου του άνθρακα, αύξηση των προστατευόμενων περιοχών και οικοσυστημάτων, αύξηση της χρήσης, ανάπτυξη υπεύθυνων επιχειρήσεων και βιομηχανιών, βελτίωση της κατάρτισης τόσο στη βιώσιμη διαχείριση των δασών όσο και των εργαζομένων του κλάδου της δασοκομίας)· συνιστά επίσης η δασική στρατηγική της ΕΕ να αναγνωρίσει ρητά το έργο αυτό, που θέτει την ΕΕ επικεφαλής των βέλτιστων δασοκομικών πρακτικών σε παγκόσμια κλίμακα και χρησιμεύει ως παράδειγμα για τις άλλες χώρες·

54. ζητεί να ακολουθηθούν οι ορισμοί της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, ιδίως η διαδικασία FOREST EUROPE, που απορρέουν από τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ και των κρατών μελών της·

55. συνιστά να διεξαχθούν περαιτέρω μελέτες σχετικά με πιθανά σχέδια υλοποίησης για την αποφυγή επικαλύψεων με τα υπάρχοντα συστήματα, καθώς και να αποσαφηνιστούν οι συνέργειες, η προστιθέμενη αξία και η σχέση κόστους-οφέλους που μπορεί να προσφέρουν η προτεινόμενη πιστοποίηση «εγγυοφυσικής» (close-to-nature) διαχείρισης των δασών και ένα ανεξάρτητο πιστοποιητικό της ΕΕ, καθώς και τα «στρατηγικά δασικά σχέδια», στο πλαίσιο των ήδη υφιστάμενων διεθνώς αναγνωρισμένων και εφαρμοζόμενων συστημάτων πιστοποίησης δασών [πανευρωπαϊκή πιστοποίηση των δασών (PEFC), Συμβούλιο Διαχείρισης Δασών (FSC)], καθώς και των στρατηγικών, σχεδίων και προγραμμάτων βιώσιμης διαχείρισης δασών που είναι ήδη διαθέσιμα στα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές· απαιτείται επίσης διευκρίνιση ως προς το κατά πόσον το νέο καθεστώς θα πρέπει να έχει υποχρεωτικό ή εθελοντικό χαρακτήρα, καθώς και ως προς τη νομική βάση επί της οποίας θα στηριχθούν οι εν λόγω δράσεις·

56. ζητεί να γίνει σαφής αναφορά σε ολόκληρο το φάσμα των μη εξορυκτικών οφελών των δασών·

57. ζητεί να επανεξεταστούν και να αναλυθούν οι αξιολογήσεις των επιστημονικών εμπειρογνομόνων στον τομέα των δασών, συμπεριλαμβανομένων των δασικών οικολόγων, σε ολόκληρη την Ευρώπη, που προειδοποιούν ότι οι προτεινόμενες πολιτικές ενδέχεται να μη λαμβάνουν επαρκώς υπόψη την πιθανή αύξηση των κινδύνων που συνδέονται με μείζονες διασαλεύσεις (πυρκαγιές, τυφώνες, σφοδρές χιονοπτώσεις και επιβλαβείς οργανισμούς), ενώ πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα δάση που είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην κλιματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης·

58. προτείνει να επιτευχθεί μεγαλύτερη συναίνεση που θα στηρίζεται στις επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις σχετικά με τις υποθέσεις στις οποίες στηρίζεται τόσο η δασική στρατηγική της ΕΕ όσο και η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, χάρη στη συμμετοχή αντιπροσωπευτικής ομάδας επιστημονικών εμπειρογνομόνων, με αποδεδειγμένη επιστημονική αρτιότητα και εμπειρία σε όλες τις πτυχές της πλήρους δασικής αξιακής αλυσίδας και στα διάφορα είδη δασών της Ευρώπης·

59. ζητεί να λαμβάνεται μέριμνα έτσι ώστε, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που θα τεκμηριώνονται από επιστημονικές αναλύσεις, κάποιος προστατευόμενος οικοτόπος του δικτύου Natura 2000, εάν απειλούνται ή υποβαθμίζονται από διαταραχές σχετικές με την κλιματική αλλαγή, θα μπορούν να υποστηρίζονται ώστε να καταστούν πιο ανθεκτικά οικοσυστήματα·

60. αναγνωρίζει και επικροτεί την πρόταση για μια αξιόπιστη συγκέντρωση στοιχείων, τονίζοντας τη σημασία της δημοσίευσης νέας νομοθετικής πρότασης σχετικά με την παρατήρηση, την υποβολή στοιχείων και τη συλλογή δεδομένων για τα δάση στην ΕΕ·

⁽¹²⁾ COM(2021) 706 final.

⁽¹³⁾ SWD(2021) 325 final.

Απαιτούνται σημαντικές διευκρινίσεις πριν από την εφαρμογή της στρατηγικής

61. Θεωρεί ότι η δασική στρατηγική της ΕΕ δεν θέτει έναν συνεκτικό και ολοκληρωμένο στόχο για τον ευρωπαϊκό δασικό τομέα για το 2030, περιλαμβάνει ωστόσο διάφορες δράσεις και πρωτοβουλίες, πολλές από τις οποίες είναι ακόμη ασαφείς, ενώ μόνο ορισμένες διαθέτουν ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα·

62. Θεωρεί ότι, όσον αφορά την εφαρμογή της δασικής στρατηγικής της ΕΕ, ένα απαραίτητο πρώτο βήμα είναι η αποσαφήνιση εννοιών και δράσεων και η κατάρτιση ενός σχεδίου δράσης που θα περιγράφει με σαφήνεια στόχους, πεδίο εφαρμογής, χρόνους και αρμοδιότητες· το εν λόγω σχέδιο δράσης πρέπει να αναγνωρίζει τη θέση των κρατών μελών, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των τομειακών παραγόντων ως προς τη δασική στρατηγική της ΕΕ και τις απόψεις τους σχετικά με την προτεινόμενη μελλοντική πορεία· θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις απόψεις της ΕτΠ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των ενδιαφερόμενων μερών του συνόλου του τομέα των δασών·

63. Συνιστά να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι νέοι δείκτες, τα κατώτατα όρια και το εύρος της βιώσιμης διαχείρισης των δασών θα συνδεθούν με τα κριτήρια και τους δείκτες βιώσιμης διαχείρισης των δασών της Forest Europe, δεδομένου ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν υπογράψει τη Forest Europe· επίσης θεωρεί ότι χρειάζονται πληροφορίες όσον αφορά τη νομική βάση που θα δικαιολογούσε αυτήν τη δράση και το τι θα συνεπαγόταν η «έναρξη σε εθελοντική βάση» για τα πιθανά μελλοντικά βήματα, πέραν της αποσαφήνισης της σχέσης μεταξύ της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και της έννοιας της «εγγυοδοτικής» διαχείρισης·

64. Συνιστά να συζητηθεί διεξοδικά με τα κράτη μέλη και τους τομειακούς φορείς το πεδίο εφαρμογής και η βιωσιμότητα της ανάπτυξης της αμοιβής για υπηρεσίες οικοσυστήματος, με πραγματοποίηση εκ των υστέρων ελέγχων για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που προβλέπονται από τη δασική στρατηγική της ΕΕ [κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), ανθρακοδεσμευτική γεωργία (carbon farming) και πιστοποίηση άνθρακα] θα επιτρέψουν την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων·

65. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την καθιέρωση της συντονισμένης παρακολούθησης των δασών σε επίπεδο ΕΕ, αλλά θεωρεί απαραίτητη την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας και της σχέσης κόστους-οφέλους της νέας πρότασης όσον αφορά την παρατήρηση, την υποβολή στοιχείων και τη συλλογή δεδομένων για τα δάση της ΕΕ, καθώς και των υφιστάμενων και ελλειπόντων δεδομένων και πληροφοριών, παράλληλα με την αναγνώριση του γεγονότος ότι τα δεδομένα τηλεπισκόπησης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών από δορυφόρους και άλλα μέσα, συνιστούν έναν οικονομικά αποδοτικό τρόπο για τη βελτίωση της γνωσιακής βάσης, σε συνεργασία με τις υφιστάμενες και τις εν εξελίξει εθνικές δασικές απογραφές· επί του προκειμένου, καίρια στοιχεία που πρέπει να εξεταστούν είναι η επικουρικότητα, το κόστος και ο διοικητικός φόρτος. Η επιτήρηση των δασών σε ολόκληρη την ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει προστιθέμενη αξία, υπό τον όρο να στηρίζεται από τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και να βασίζεται σε επιτόπια δεδομένα που έχουν συγκεντρωθεί στις εθνικές και περιφερειακές δασικές απογραφές, καθώς και στην εμπειρία από τον κανονισμό «Έμφαση στα δάση». Ομοίως, όσον αφορά τα εθνικά στρατηγικά σχέδια, θα πρέπει επίσης να καθοριστεί σαφώς ο εθελοντικός ή υποχρεωτικός χαρακτήρας τους, η μορφή τους και ο ακριβής τους στόχος και να δοθούν οικονομικά κίνητρα στους ιδιοκτήτες δασών να συμμετέχουν στη συλλογή δεδομένων·

Η βιώσιμη διαχείριση των δασών χρειάζεται περισσότερους ευρωπαϊκούς πόρους

66. Συνιστά τη δέσμευση σαφών και ρεαλιστικών χρηματοδοτικών πόρων, δεδομένου ότι, ενώ μια σημαντική αύξηση της χρηματοδότησης για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μπορεί να ερμηνευθεί ως μέρος της δασικής στρατηγικής της ΕΕ υπέρ των δασών, η ανάγκη για εξάρτηση από κονδύλια που έχουν ήδη άλλους στόχους και κατανομές (π.χ. ΚΓΠ) και η απουσία συνεισφοράς από άλλα ταμεία σε ένα γενικό πλαίσιο που σηματοδοτείται από το Brexit, την οικονομική κρίση μετά την πανδημία COVID-19 και την αύξηση του πληθωρισμού, καθιστούν αβέβαιο το ότι η τρέχουσα υποχρηματοδότηση των δασών και της βιοποικιλότητας από την ΕΕ θα αντιστραφεί βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα·

67. Συνιστά στην Επιτροπή να βοηθήσει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ώστε τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά κονδύλια [Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Μέσο Ανάκαμψης (NextGenerationEU)] να μπορούν να στοχεύσουν καλύτερα στη βιώσιμη διαχείριση των δασών μέσω της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών·

68. Συνιστά να διατεθούν περισσότεροι χρηματοδοτικοί πόροι για την κατάρτιση, την έρευνα και ανάπτυξη και τη μεταφορά γνώσεων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με σκοπό τη συνεργασία, τη μεταφορά και την εφαρμογή ορθών πρακτικών στον τομέα της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και των αλυσιδών αξίας που βασίζονται στα δάση σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης και του κόσμου·

69. Θεωρεί ότι η νέα δασική στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει πρωτοβουλίες για τη δημιουργία πλατφορμών διαπεριφερειακής συνεργασίας και χρηματοδότησης στους τομείς της δασικής και της απαλλαγμένης από ανθρακούχες εκπομπές οικονομίας.

Βρυξέλλες, 28 Απριλίου 2022.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ
